

Typografsituationen april/maj 2016:

Typograferne fløj kun én gang i 2015 og risikoen vurderes i øjeblikket lav for problemer i 2016

På tre statsskovdistrikter i Nordsjælland, Midtjylland og Sønderjylland blev flyvningen af typograf i 2015 overvåget ved ugentlige registreringer af fangsten i feromonfælder gennem fra maj til oktober 2015 (figur 1 og 2).

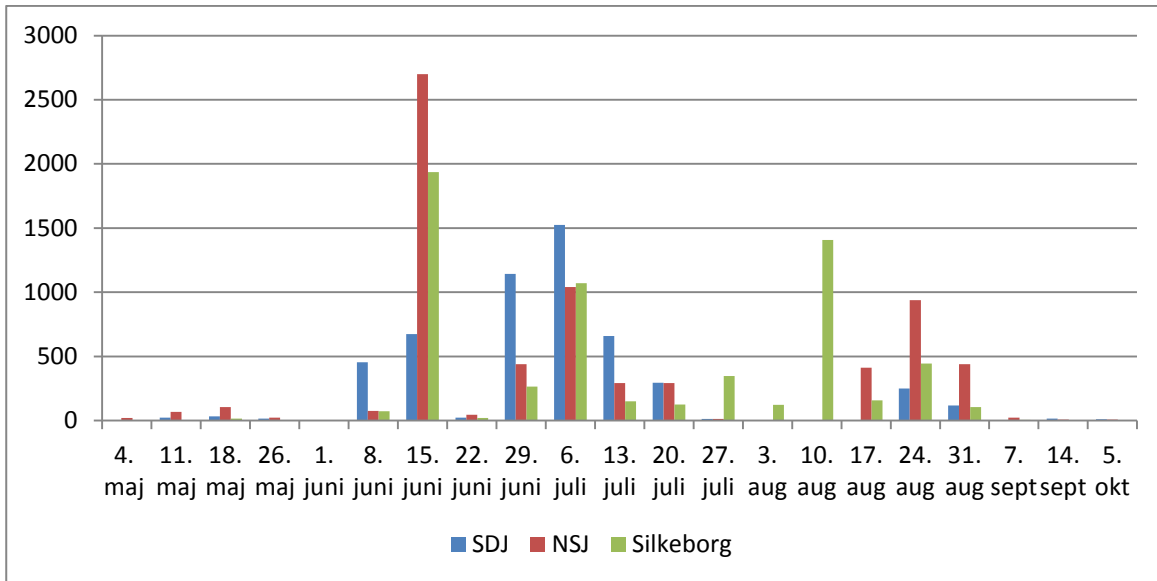
Det kølige og blæsende vejr i foråret udskød typografens forårssværmning i en måned. Først i den anden uge af juni kom der rigtig gang i flyvningen. Den fortsatte - dog med aftagende intensitet - gennem juli måned. Der forekom desuden en mere begrænset flyvning i august. Sidstnævnte kan tolkes som en 'søsterkulds-sværmning' eller en meget begrænset anden-generations-flyvning. Samlet set bevirkede vejrforholdene, at der kun forekom én hovedsværmning i 2015. Selv om stormfald i 2013 og en varm sommers gunstige opformeringsforhold i 2014 havde resulteret i et øget risikoniveau, viste det sig endnu en gang, at de aktuelle vejrforhold spillede ind og dæmpede risikoen væsentligt. Kun få steder kunne der observeres angreb på stående træer i sidste halvdel af 2015 (figur 3 og 4). Det vurderes samlet set, at sæsonen 2015 har dæmpet udviklingen i tætheden af barkbiller.

Der ligger i øjeblikket nogle stormfældede træer rundt omkring i skovene. Disse vil udgøre egnet ynglemateriale, men det er indtrykket, at omfanget af disse træer er så begrænset, at der ikke umiddelbart er nogen risiko for en opformering med efterfølgende angreb på stående træer til følge. Endelig er de stående træers vandforsyning, mindst talt rigelig på nuværende tidspunkt, hvilket styrker deres modstandsevne væsentligt.

Det forventes, at flyvningen går i gang så snart temperaturen oversiger 20 grader og vindforholdene tillader flyvning – det vil sige svag vind – under 2 m/s. Men på tærsklen til maj, må det siges, at risikoen for typografproblemer er den laveste i flere år. Der er ikke planer om at overvåge flyvningen i 2016, men man kan eventuelt selv holde øje med tidspunkt og intensitet ved at iagttage tilflyvningen til og indboringerne i de liggende stammer, da disse vil være typografens foretrukne værtsmateriale.

Tak til Anders Søsted, Stig Jensen, John Peter Callesen med flere for indrapportering af fangster gennem 2015-sæsonen.

27. april 2016, Hans Peter Ravn, IGN, KU

Figur 1. Sværmningsdiagram for typografen 2015. Registreret som den gennemsnitlige, ugentlige fangst i tre fælder på tre statsskovdistrikter i Sønderjylland, Nordsjælland og Midtjylland (Silkeborg).

Figur 2. Tre steder i landet blev flyvningen af typograf fulgt ved fangst i tre feromonfælder. Her i Bommerlund plantage i Sønderjylland.

Figur 3. Den nye generation var sent udviklet. Hér ses nyklækkede lyse typografer 23. oktober, Frøslev Plantage.

Figur 4. Der var kun få eksempler på angreb på stående træer i løbet af sommeren. Hér ses pupper på samme træ som de nyklækkede voksne (figur 3). Frøslev Plantage 23. oktober.